ශීර්ෂය 331 - සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වාගණනය කළ මතය

ශීර්ෂය 331 - සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව සමෘද්ධි දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2025 මැයි 30 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2025 මැයි 30 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින්, මූල්‍ය තත්ත්වය, මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන් 1හි සඳහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනමට අනුකූලව සියලුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වාගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන වගන්තියේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 කරුණක් අවධාරණය කිරීම - මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනම විස්තර කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාල සටහන් **1** කෙරෙහි අවධානය යොමු කරවමි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍යය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 06/2024 අනුව සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ පාර්ලිමේන්තුවේ අවශතාවය සඳහා සකස් කර ඇත. එම නිසා, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙනත් අරමුණු සඳහා සුදුසු නොවිය හැක. මගේ වාර්තාව සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ භාවිතය සඳහා පමණක් අරමුණු කර ඇත. මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් මගේ මතය විකරණය කරනු නොලැබේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීන්ගේ හා ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංසෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනති රාජ්‍යය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 06/2024 අනුකූලව සියලුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිඹිබු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායි අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරි සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායිත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායි ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවාද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලැසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.

- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායිත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.

- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගැයීම.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරිම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

(අ) දේපල පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2024 වර්ෂය මූල්‍ය නොවන වත්කම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ ආරම්භක ශේෂය හා 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය අතර රු.5,815,071 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	2024 වර්ෂයේ ආරම්භක ශේෂය සැසඳීම නිවැරදිව සිදු නොවූ බැවින් ඇති වූ මෙම වෙනස නිවැරදි කරන බව.	දේපළ පිරියත උපකරණ නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(ආ) ලේඛන හා පොත්පත් පවත්වා නොතිබීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මුදල් රෙගුලාසි 1645(අ) ප්‍රකාර වාහන ලොග් පොත් පවත්වා නොතිබුණි.	ලේඛන හා පොත්පත් යාවත්කාලීන කර පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කරන බව.	මුදල් රෙගුලාසි 1645(අ) හි දැක්වෙන විධිවිධාන ප්‍රකාරව පොදු 267 අකෘතිය ප්‍රකාරව වාහන ලොග් පොත් සෑම වාහනයක් සම්බන්ධයෙන්ම පවත්වා ගත යුතුය.

2. වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වන බවට,

(ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මා විසින් කර තිබුණු පහත සඳහන් නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ වාර්තාවේ ඡේද යොමුව	ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණු නිර්දේශය	මෙම වාර්තාවේ ඡේද යොමුව
2.3 (අ)	2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වන වගන්තියේ විධිවිධාන අනුව ගණන්දීමේ නිලධාරී විසින් පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් සහතික වීම් කළ යුතුව තිබුණත්, ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි. දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායි අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායිතාවය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනය සිදු කර ඒ අනුව පද්ධති ඵලදායි ලෙස කර ගෙන යෑමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතු බවත්, එම සමාලෝචනයන් ලිඛිතව සිදු කර එහි පිටපතක් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුව තිබුණත්, එවැනි සමාලෝචනයන් සිදු කළ බවට ප්‍රකාශ විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	3.3(අ)
1.6.1 (ඉ)(i)(ඇ)	ක්‍රියාත්මක නොවන අරමුදල් පනතේ උක්ත වගන්තිය ප්‍රකාරව හා 2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 2020/1 රාජ්‍ය ගිණුම් චක්‍රලේඛයේ 15 (2) (ඇ) ඡේදය ප්‍රකාරව කටයුතු අවසන් කෙරෙන අරමුදල් වලින් ගෙවීමට ඇති මුදල් හා අනෙකුත් වගකීම් නිරවුල් කිරීමෙන් පසුව ඉතිරි වන මුදල් ඒකාබද්ධ අරමුදලට මාරු කිරීමට හා බාහිර ආයතන වල සිදුකරන ලද ආයෝජන කල් පිරුණු වහාම ඒකාබද්ධ අරමුදලට මාරුකිරීමට හෝ ක්‍රියාත්මක වන අරමුදල් ව්‍යවස්ථාපිත කොට විගණකාධිපතිවරයාගේ විගණනයට යටත් කිරීමට සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවා වසර 10 ක් ගතවී තිබුණද නොහැකිවී තිබුණි. ඒ අනුව මෙමගින් රාජ්‍ය මුදල් අවභාවිතාවී ද යන්න පරීක්ෂා කල නොහැකි අතර මෙම මුදල් රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනයෙන් ද බැහැරවී ඇත.	3.5(ආ)
1.6.1 (ඉ) (ii) (ආ)	දෙපාර්තමේන්තුවේ මුදල් අංශය යටතේ පවතින සේවක ණය චක්‍රීය අරමුදලේ 2023 ජුනි 30 දිනට අයවිය යුතු ණය ශේෂ රු.30,449,227 ක් වන අතර 2020 වර්ෂයේ සිට මෙම චක්‍රීය ණය යෝජනා ක්‍රමය අත්හිටුවා තිබුණි. සේවකයින්ගෙන් රැස්කර ගන්නා මුදලින් රු. මිලියන 186 ක මුදලක් භාණ්ඩාගාරය වෙත ප්‍රේෂණය කර තිබුණි. සමෘද්ධි අධිකාරිය පැවති කාලයේ සිය පැවත එන මෙම අරමුදලේ 2014 වර්ෂයේ සිට 2023 වර්ෂය දක්වා මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කර විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	3.5(එ)
3.	දෙපාර්තමේන්තු ගණකාධිකාරිවරයාගේ අධීක්ෂණය නොමැතිව බැංකු මූල්‍ය අංශය යටතේ ජංගම ගිණුම් 11 ක් හා මහා සංගමය නමින් ජංගම ගිණුම් 2 ක් හා ඉතිරි කිරීමේ ගිණුමක් පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි. මෙම ගිණුම් වල 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය රු මිලියන 42 කි. මුදල් රෙගුලාසි 381 ප්‍රකාරව මෙම කිසිදු ජංගම ගිණුමක් සම්බන්ධයෙන් භාණ්ඩාගර අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.	3.9(ආ)

5 (ආ)	රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය පටිපාටි රීති සංග්‍රහයේ 97 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව, පත්වීමට අදාල සහතික වල නිර්ව්‍යාජ භාවය පත්වීම් බලධාරියා විසින් වසරක් ඇතුළත සනාථ කරගත යුතු අතර, 59 වන වගන්තිය අනුව රාජ්‍ය සේවයේ කිසියම් තනතුරකට යම් තැනැත්තෙකු විසින් පත්කිරීම් බලධරයා වෙත සාවද්‍ය තොරතුරු හෝ ව්‍යාජ (කූට) ලේඛන ඉදිරිපත් කර ඇති බව අනාවරණය වූ විටෙක එම පත්වීම් වහාම අවලංගු කර එය ශූන්‍ය හා බලරහිත කර, ඒ වන විටත් වැටුප් හා දීමනා වශයෙන් රජය විසින් ගෙවා ඇති සියළු මුදල් එම නිලධාරීන්ගෙන් අයකර ගැනීමට ක්‍රියාකල යුතුවේ. නමුත් නිළධාරීන් 363 දෙනෙකු විසින් සිය පත්වීම් ලබා ගැනීමට පෞද්ගලික ලිපිගොනුවට ඉදිරිපත් කර තිබුණු අධ්‍යාපන සහතික ව්‍යාජ සහතික බවට සනාථ වී තිබුණි. ඉන් 77 දෙනෙකු සේවයෙන් පහකර තිබුණු අතර 20 දෙනෙකු පනත ප්‍රකාරව වන්දි ලබාගැනීමේ එකඟතාවයෙන් සේවයෙන් ඉවත් වී තිබුණි. නියැදි විගණනයට භාජනය වූ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ සේවය කර විශ්‍රාම වැටුප් රහිතව සේවය අවසන් කර තිබුණු නිලධාරින් හා දැනට සේවයේ යෙදී සිටින නිලධාරින් 30 දෙනෙකු විසින් පත්වීම් දින සිට රු.195,215,660 ක් ද, මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල 4 ක නිළධාරීන් 4 දෙනෙකු වෙනුවෙන් 1999 වර්ෂයේ සිට රු.40,383,176 ක්ද, කොළඹ හා මාතර දිස්ත්‍රික්ක වල නිළධාරින් 17 දෙනෙකු සඳහා 2023 වර්ෂයට අදාලව පමණක් රු.8,732,204 ක් ද වැටුප් හා දීමනා වශයෙන් ගෙවා තිබුණ ද වගකිව යුතු නිලධාරින් මේ සම්බන්ධව අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	6(අ)

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 වියදම් කළමනාකරණය

	විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	වියදම් සඳහා නිසි පරිදි ඇස්තමේන්තු සකස් නොකිරීම හේතුවෙන් වැය විෂයන් 02 ක රු.2,995,000 ක මුළු ප්‍රතිපාදනයම ඉතිරි වී තිබුණි.	සැලසුම් කරන ලද මිලදී ගැනීමේ කාර්යයන්ට අවශ්‍ය අනුමැතීන් ලබාගත් කාලය ගිණුම් පියවීමට තදාසන්න වූ බැවින් වියදම් දැරීමට නොහැකි වූ බව.	ප්‍රතිපාදන උපරිම ලෙස උපයෝජනය කළ යුතුය.
(ආ)	කොරියානු ආධාර මත අඩු අදායම්ලාභී පවුල් වෙත බෙදා දීම සඳහා රෙදිපිළි හා භාණ්ඩ වරායෙන් නිදහස් කර ගැනීමට 331-2-2-2509/17 වැය විෂය යටතේ ඇස්තමේන්තුව මඟින් ප්‍රතිපාදන වෙන්කර නොතිබු	භාණ්ඩ තොගය නිදහස් කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍යව තිබූ ඇතැම් අනුමැතීන් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට නොලැබුණු බව.	අවශ්‍යතාවය අනුව පමණක්ම මුදල් රෙගුලාසි 66 ප්‍රකාරව මාරු කර ගැනීම් සිදු කළ යුතුය.

	අතර මුදල් රෙගුලාසි 66 යටතේ රු.9,525,865 ක් මාරු කර තිබුණද එම ප්‍රතිපාදන සම්පූර්ණයෙන් ඉතිරි වී තිබුණි.		
(ඇ)	අපේක්ෂිත වැය නොදැරීම, ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය කර නොගැනීම හේතුවෙන් වැය විෂයන් 06 ක රු.7,700,000 ක මුළු ප්‍රතිපාදනයෙන් රු.5,544,431 ක් ඉතිරි වී තිබුණි. එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 50 සිට සියයට 91 දක්වා පරාසයක පැවතුණි.	ප්‍රතිපාදන ඌන උපයෝජනය වළක්වා ගැනීමට අවශ්‍ය අභ්‍යන්තර විධිවිධාන මේ වන විට සලසා ඇති බව.	ප්‍රතිපාදන උපරිම ලෙස උපයෝජනය කළ යුතුය.

3.2 බැරකම් හා බැදීම්වලට එළඹීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට, වර්ෂයට අදාළ බැරකම් හා බැදීම් ලෙස SA - 92 අනුව රු.11,531,005 ක් ලෙස සටහන් වුවත් 2023 වර්ෂයට අදාළ බැරකම් ලෙස පැවති 2024 වර්ෂයේදී ගෙවීම් කරන ලද රු.11,491,078 ක් බැරකම් ලෙස සටහන් කිරිම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේ බැරකම් එම වටිනාකමින් වැඩියෙන් පෙන්නුම් කර තිබුණි.	2024 වර්ෂයට අදාළ බැරකම් වාර්තාව සිගාස් පරිගණක මෘදුකාංගය මඟින් සකස් කිරිමේදී 2023 වර්ෂයට අදාළ බැරකම් ද සමඟ සකස් වී ඇත. මෙවැනි අතපසුවීම් සිදුවීම් වළක්වා ගැනිමට කටයුතු කරන බව.	බැරකම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

3.3 ගණන්දීමේ නිලධාරී විසින් සිදු කළ යුතු සහතිකවීම්

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වන වගන්තියේ විධිවිධාන අනුව ගණන්දීමේ නිලධාරී විසින් පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් සහතික වීම් කළ යුතුව තිබුණත්, ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

	විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	දෙපාර්තමේන්තුව මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායි අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ	මෙම වාර්තාකරණයට නියමිත ආකෘතියක් නොමැතිවීම හේතුවෙන් පසුගිය වසර කිහිපයකදීම මෙම වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි විය. 2025 වර්ෂයේදී නියමිත	2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

	සඵලදායිතාවය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනය සිදු කර ඒ අනුව පද්ධති ඵලදායි ලෙස කර ගෙන යැමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතු බවත්, එම සමාලෝචනයන් ලිඛිතව සිදු කර එහි පිටපතක් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුව තිබුණත්, එවැනි සමාලෝචනයන් සිදු කළ බවට ප්‍රකාශ විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	ආකෘතිය අනුව වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	
(ආ)	අභ්‍යන්තර විගණන කර්තව්‍ය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඵලදායි ක්‍රමවේදයක් ඇති බවට ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී හා ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු වුවත්, වාර්තාවේ 5.1 ඡේදයේ සඳහන් නිරීක්ෂණ අනුව එම අවශ්‍යතාවය ඉටු කර නොතිබුණි.	අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයන්හි පවතින අඩුපාඩු හඳුනාගෙන එම අඩුපාඩු හැකිතාක් නිවැරදි කර ගනිමින් 2024 වර්ෂයේ දී කටයුතු කරන ලදි. 2025 වර්ෂයේ දී විගණන සැලැස්ම අනුව කටයුතු කරමින් අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයන් සිදු කිරීමට නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇති බව.	-එම-

3.4 නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

	නීති,රීති හා රෙගුලාසි වලට යොමුව	නිරීක්ෂණය		ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
		වටිනා කම රු.	අනුකූල නොවීම		
(අ)	ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි				
	(i)මුදල් රෙගුලාසි 880	-	බැංකුවේ ක්ෂේත්‍රයේ මුදල් එකතු කිරීමේ කාර්යයයේ නියුතු නිලධාරීන්, මුදල් කවුන්ටර්වල සහ චෙක්පත් අත්සන් කිරීමේ වගකීම් දරන නිලධාරීන් විසින් මුදල් ඇප ආඥා පනතට අනුව ඇප තැම්පත් සිදු කළ යුතු වුවත් නියැදි විගණනයට භාජනය වූ තංගල්ල, මැදමුලන, වීරවිල සහ ගෝණදෙණිය යන සමෘද්ධි ප්‍රජා මූල බැංකුවල බැංකු කළමනාකරු, ගිණුම්	ඇප ආඥා පනතේ රෙගුලාසි වලට අනුව ඇප තැබිය යුතු සියළු නිලධාරීන්ගේ ඇප තැන්පතු සිදුකිරීමට සියළුම දිස්ත්‍රික් අධ්‍යක්ෂ වරුන් දැනුවත් කර ඇති බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

			ලිපිකරු, මුදල් අයකැමි, ක්ෂේත්‍ර ණය එකතු කිරීමේ යෙදී සිටින නිලධාරින් විසින් ඇප තබා නොතිබුණි.		
	(ii) මුදල් රෙගුලාසි 1647 (අ)	-	රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවල වත්කම් වාර්ෂිකව සමීක්ෂණය කළ යුතු වුවත් දෙපාර්තමේන්තුවේ වාහන සම්බන්ධයෙන් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමීක්ෂණයක් සිදුකර නොතිබුණි.	2024 වර්ෂයට අදාල වාහන සමීක්ෂණ වාර්තා 2025 වර්ෂයේ ජුනි මස 30 දිනට ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	-එම-
(ආ)	අංක 09/2009 හා 2009 අප්‍රේල් 16 දිනැති රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය	-	අමාත්‍යාංශ ලේකම් ඇතුළු රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ පැමිණීම හා පිටවීම ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍රය මඟින් තහවුරු කළ යුතු වුවද, නියැදි විගණන පරීක්ෂාවට අනුව සෙවනපිටිය හා පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කය තුළ පිහිටි සියලුම සමෘද්ධි ප්‍රජාමූල බැංකු ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍ර භාවිතා නොකරන අතර මේ පිළිබඳ නිසි අධීක්ෂණයක් බලධාරීන් විසින් සිදුකර නොතිබුණි. උක්ත චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව අතිකාල දීමනා හා නිවාඩු දින වැටුප් ගෙවීම සඳහා ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍ර දත්ත පමණක් පදනම් කරගත යුතු වුවත්, දිස්ත්‍රික්කයේ සමෘද්ධි ප්‍රජාමූල බැංකුවල අතිකාල දීමනා හා නිවාඩු දින වැටුප් ගෙවීම සිදුවුවද ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍රය භාවිතා නොකිරීම අභ්‍යන්තර පාලනයේ දුර්වලතාවයක් බව නිරීක්ෂණය විය.	ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍ර සවිකිරිමෙන් පසු අතිකාල හා නිවාඩු දින වැටුප් ගෙවීමේදී එම වාර්තා පදනම් කරගෙන ගෙවීම් කටයුතු සිදු කරන බව.	චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

3.5 අවිධිමත් ගනුදෙනු

	විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	දිවිනැගුම පනතේ 44 (ආ) වගන්තිය ප්‍රකාරව ඉවත් කරන ලද පනත් යටතේ පිහිටුවන ලද සමෘද්ධි සංවර්ධන අධිකාරිය,දක්ෂිණ සංවර්ධන අධිකාරිය උඩරට සංවර්ධන අධිකාරිය යන අධිකාරි වලට අයත්වන්නාවූ සියළු නිශ්චල හා චංචල දේපල රජයට පවරාදිය යුතු බව සඳහන් කර ඇත.ඒ අනුව ඉහත ආයතන වල ස්ථාවර වත්කම් සමෘද්ධි දෙපාර්තමේන්තුවට පවරාගෙන තිබූ අතර ඉහත සඳහන් අරමුදල් වල ශේෂයන්ද දෙපාර්තමේන්තුවට පවරාගෙන ස්ථාවර තැන්පත් වශයෙන් මේ දක්වා දෙපාර්තමේන්තුවේ බැංකු මූල්‍ය අංශය යටතේ තැන්පත් වශයෙන් රඳවාගෙන තිබුණි. මෙම අරමුදල් පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලද ඇතුලත් කිරීමට නොහැකි අතර මෙම කිසිඳු අරමුදලක් සඳහා වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කර විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	2025 මැයි 14 දින මුදල් අමාත්‍යාංශයේ පැවති සාකච්ඡාවේ දී සමෘද්ධි පනත අනුව මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ අරමුදල් ව්‍යවස්ථාපිත ද යන්න නීතිපති විමසා වාර්තාවක් ලබා ගෙන ඒ අනුව ඉදිරි කටයුතු සිදු කිරීමට ලබාදුන් උපදෙස් මත නීතිපති උපදෙස් ලබාගැනීම සඳහා 2025 මැයි 16 දින අදාල ලේඛන නිතිපති වෙත යොමු කර ඇති බව.	සියළු අරමුදල් නීත්‍යානුකූල කොට ගිණුම්කරන ප්‍රමිති වලට අනුකූලව වාර්ෂිකව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කළ යුතුය.
(ආ)	ක්‍රියාත්මක නොවන අරමුදල් 2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතේ 39 (4) වගන්තිය ප්‍රකාරව හා 2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 2020/1 රාජ්‍ය ගිණුම් චක්‍රලේඛයේ 15 (2) (ඇ) ඡේදය ප්‍රකාරව කටයුතු අවසන් කෙරෙන අරමුදල් වලින් ගෙවීමට ඇති මුදල් හා අනෙකුත් වගකීම් නිරවුල් කිරීමෙන් පසුව ඉතිරි වන මුදල් ඒකාබද්ධ අරමුදලට මාරු කිරීමට හා භාහිර අයතනයවල සිදුකරන ලද ආයෝජන කල් පිරිණු වහාම ඒකාබද්ධ අරමුදලට	-එම-	ක්‍රියාත්මක නොවන අරමුදල් සම්බන්ධව චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතු අතර ක්‍රියාත්මක වන අරමුදල් රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනයට යටත් කළ යුතුය.

	මාරුකිරීමට හෝ ක්‍රියාත්මක වන අරමුදල් ව්‍යවස්ථාපිත කොට විගණකාධිපතිවරයාගේ විගණනයට යටත් කිරීමට සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවා වසර 10 ක් ගතවී තිබුණද නොහැකිව් තිබුණි. ඒ අනුව මෙමඟින් රාජ්‍ය මුදල් අවභාවිතාවී ද යන්න පරීක්ෂා කල නොහැකි අතර මෙම මුදල් රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනයෙන් ද බැහැරවී ඇත.		
(ඈ)	2017 මාර්තු 07 දිනැති ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදි ජනරජයේ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ 6 (ඉ) ප්‍රකාරව ප්‍රතිරක්ෂකයකු ලෙස ක්‍රියා කිරිමට බලතල ඇතත්, රාජ්‍ය ආයතනවලට ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ නියාමන කොමිෂන් සභාව යටතේ ලියාපදිංචි වී සිටින රක්ෂණ සේවා සම්පාදකයින් වෙතින් හෝ ඔවුන්ගේ නියෝජිතයින්/ තැරැව්කරුවන් වෙතින් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ යටතේ තරඟකාරී මිල ගණන් කැඳවීම මඟින් සාමාන්‍ය රක්ෂණාවරණ ලබාගත යුතු වුවත් කළමනාකරණ මණ්ඩලය විසින් විවිධ අවස්ථාවල රක්ෂණ ක්‍රම අනුමත කර තිබුණි. රජය විසින් නිකුත් කරනු ලබන චක්‍රලේඛ වලට අනුගත නොවී විනිවිධභාවයකින් තොරව හා රක්ෂණ මූලධර්ම වලට පටහැනිව එම රක්ෂණ ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කර වන්දී ගෙවීම්ද සිදුකර තිබුණි.	1995 අංක 30 දරණ ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරි පනතට අනුව සමෘද්ධි අධිකාරිය යටතේ ආරම්භ කරන ලද සමෘද්ධි බැංකු ක්‍රියාත්මක වීමේදී ඇති වූ ණය අවධානම් තත්වයන් වලට පිළියමක් වශයෙන් එවකට පැවති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය යටතේ අභ්‍යන්තර රක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් ලෙස රක්ෂණ ක්‍රම ආරම්භ කර ඇති බවත් මහා සංගමය ප්‍රති රක්ෂකයෙකු ක්‍රියා කිරීම සඳහා ගැසට් පත්‍රය මගින් අවසර ලබාදුන් නමුත් එසේ කිරීමට නම් ප්‍රති රක්ෂණයේදී රක්ෂණය කරන ලද වත්කම් නැවත රක්ෂණය කිරීමක් සිදුවේ. එසේම එසේ සිදු කිරීමට මහා සංගමයට මූල්‍ය වත්කමක් නොමැති අතර ඉදිරියේ දී මෙම මුදල් මහා සංගමයට පැවරීමෙන් පසු ඒ අනුව කටයුතු කරනු ලබන බව.	රක්ෂණ කටයුතු පනත ප්‍රකාරව සහ පවත්නා නීති රීති ප්‍රකාරව අනුමැතියන් යටතේ සිදු කළ යුතුය.
(ඈ)	2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 01/2020 රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛයේ I කොටසේ 15 (3) ඡේදය පරිදි ව්‍යවස්ථාපිත නොවන අරමුදල් වහාම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි අහෝසි කොට ඒවායේ මුදල් ශේෂයන් ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, ව්‍යාවස්ථාපිත	2025 මැයි 14 දින මුදල් අමාත්‍යාංශයේ පැවති සාකච්ඡාවේදී සමෘද්ධි පනත අනුව මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ අරමුදල් ව්‍යවස්ථාපිත ද යන්න නීතිපති විමසා වාර්තාවක් ලබා ගෙන ඒ අනුව ඉදිරි කටයුතු සිදු කිරීමට ලබාදුන් උපදෙස් මත නීතිපති උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා 2025	පනත සහ චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

	නොවන අරමුදලක් තවදුරටත් පවත්වාගෙන යාමට සාධාරණ හේතු ඇත්නම් පැවති අරමුදලේ පාර්ලිමේන්තු පනතක් මඟින් නීතිගත කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය. තවද, 2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතේ 39 (4) වගන්තිය අනුව පනත ක්‍රියාත්මක දින සිට යම් ව්‍යවස්ථාපිත නොවන අරමුදලක ඒවායේ ක්‍රියාකාරීත්වය අවසන් කළ යුතු අතර, මේ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දින සිට එක් වර්ෂයක් ඇතුළත එම අරමුදල් විසුරුවා හරිනු ලැබිය යුතුය. එහෙත් දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් පවත්වා ගෙන යන රක්ෂණ අරමුදල පිළිබඳව චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.	මැයි 16 දින අදාල ලේඛන නීතිපති වෙත යොමු කර ඇති බව.	
(ඉ)	2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමෘද්ධිලාභින්ගේ සහනාධාර මුදලින් අනිවාර්ය ඉතුරුම් ලෙස රඳවාගෙන බැංකු මූල්‍ය අංශය සතුව රු.මිලියන 30,356.57 ක් වූ අනිවාර්ය ඉතුරුම් මුදල් පවතින අතර මෙම වටිනාකමින් රු.මිලියන 29. 51 ක් හඳුනා නොගත් අනිවාර්ය ඉතුරුම් මුදලක් පැවතුණි. මෙම සියළු මුදල් ආයෝජන වශයෙන් තැන්පත් කර තිබුණු අතර එම ප්‍රමාණය රු.මිලියන 44,382.63 ක් වේ. 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආයෝජන පොළිය රු.මිලියන 4,461.47 ක් වේ. බැංකු මූල්‍ය අංශය විසින් 2024 වර්ෂයේ අනිවාර්ය ඉතුරුම් මුදල් ආයෝජන කර ඇතත් බැංකු වෙත ලබා දි ඇත්තේ සියයට 1 ක් වැනි අඩු පොලි අනුපාතයකි. නමුත් බැංකු විසින් අනිවාර්ය ඉතුරුම් සඳහා සමෘද්ධිලාභීන් වෙත ගෙවිය යුතු පොලිය 2024/133/01 දරන කළමනාකරණ තීරණය ප්‍රකාරව සියයට 3.6 කි. ඒ අනුව අනිවාර්ය ඉතිරිකිරීම් මුදල් ඍජුවම බැංකුව	ප්‍රතිලාභීන්ට වැඩි පොළී මුදලක් ගෙවීමට මේ වනවිට හැකියාව ලැබී ඇත. ඒ සඳහා කටයුතු කිරීමට නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇති බව.	අනිවාර්ය ඉතුරුම් මුදල් ප්‍රතිලාභීන්ගේ ජීවනෝපාය සංවර්ධන කටයුතු වෙනුවෙන් ඵලදායි ලෙස යොදාගත යුතුය.

	වෙත ප්‍රේෂණය නොකර බැංකු මූල්‍ය අංශය තුළ රඳවාගෙන ආයෝජනය කිරීම තුළින් ප්‍රජාමූල බැංකුව විසින්ම ආයෝජනය කර ලබාගත හැකි පොලී ආදායමට වඩා අඩු පොලියක් හිමිවීම හා එම මුදල් ජනතාවගේ ජීවනෝපාය සංවර්ධන කටයුතු වෙනුවෙන් ණයට දීමේ හැකියාව අවම වී තිබුණි.		
(ඊ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේදී දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතින මහා සංගමය 2017 මාර්තු 07 වන දිනැති අංක 2009/8 දරන ගැසට් පත්‍රයේ 5 වන පරිච්ඡේදයේ (ඇ) ප්‍රකාරව මහ සංගමය පිහිටුවා නොතිබුණු අතර ඊට වෙන්වූ අරමුදලක් පවත්වා තිබූ අතර 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඒම අරමුදල සතු ආයෝජනය රු. මිලියන 9 කි.	2017 මාර්තු 07 දින අංක 2009/8 දරණ ගැසට් පත්‍රයට අනුව 2017 අගෝස්තු මාසයේදී පළවන මහ සභාව පවත්වා මහ සංගමය පිහිටුවා ඇති බව.	2017 මාර්තු 07 දින අංක 2009/8 දරණ ගැසට් පත්‍රය ප්‍රකාරව නිවැරදි සංයුතියෙන් මහ සංගමය පිහිටුවිය යුතුය.
(උ)	2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 2020/01 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛයේ 15 ඡේදයේ මුදල් රෙගුලාසි 877 (1) (ඇ) හා (ඈ) ඡේද ප්‍රකාරව කිසියම් අරමුදලක වාර්ෂිකව අයවැය ලේඛනය සකස් කොට අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ අනුමැතියෙන් භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබාගත යුතු අතරම එසේ අයවැය අනුමත කිරීමකින් තොරව අරමුදල් යටතේ කිසිදු වියදමක් දැරිය නොහැකි වුවත් දෙපාර්තමේන්තු යටතේ වන බැංකු මූල්‍ය අංශය සතු අරමුදල් වලින් ඉහත කිසිදු අනුමැතියකින් තොරව වැය ඇස්තමේන්තු සකස් කොට වාර්ෂිකව වියදම් දැරීම සිදු කර තිබුණි. ඒ අනුව 2024 වර්ෂය සඳහා රු. මිලියන 3745.9 ක වැය ඇස්තමේන්තුවක් පමණක් සකස් කර තිබුණ අතර එම වියදම් දැරීම සඳහා ආදායම් උත්පාදනය කර ගන්නා ආකාරය එනම් වර්ෂයේ ආදායම හඳුනාගෙන නොතිබුණි. ඒ අනුව මෙසේ අනුමැතියකින්	චක්‍රලේඛ උපදෙස් ප්‍රකාරව භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය සඳහා යොමුකිරීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ පාර්ශව සමග සාකච්ඡා කර ඒ සම්බන්ධයෙන් ඉදිරියේ කටයුතු කරන බව.	චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

	තොරව දරනු ලබන සියළු වියදම් නිත්‍යානුකූල නොවන බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.		
(ඌ)	වාර්ෂිකව අනුමත කරගත් අයවැය ලේඛනය පදනම් කරගෙන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සකස්කොට ප්‍රසම්පාදනය සිදුකළ යුතු වුවත් ප්‍රජාමූල බැංකු අංශය ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණු අතර 2024 වර්ෂය සඳහා රු. මිලියන 477 ක් වූ ප්‍රසම්පාදනයන් සඳහා පමණක් ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කර තිබුණි. සමෘද්ධි බැංකු සඳහා රු. මිලියන 460 ක් වූ ඇඟිලි සළකුණු යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම, විදුලි ජනක යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම සහ සූර්ය පැනල ලබාදිම යන ප්‍රසම්පාදනයන් සඳහා අයවැය ඇස්තමේන්තු සකස් නොකර ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට ඇතුළත් කර තිබුණි.	දැනට විදුලි ජනන යන්ත්‍ර 38 ක් මිලදී ගෙන ඇති බව.	සියලුම මිලදී ගැනීම් ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට ඇතුලත් කිරිමට කටයුතු කල යුතුය.
(එ)	දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතින ප්‍රජාමූල බැංකු, දිස්ත්‍රික් කාර්යාල හා බැංකු මූල්‍ය අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ නිලධාරින් සඳහා ආයතන සංග්‍රහයේ XXIV පරිච්ඡේදයට පටහැනිව සේවක පරිභෝගික ණය, සේවක නිවාස ණය, විශේෂ සේවක ණය හා විශේෂ ආපදා ආදි වශයෙන් සේවක ණය යෝජනා ක්‍රම මඟින් ණය ලබා දී 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු බිලියන 12.9 ක මුදලක් (පිටහිටි ශේෂය) අයවීමට තිබුණි. මෙම සේවක ණය වලින් රු මිලියන 45.72 ක මුදලක් 2025 පෙබරවාරි 28 දින වන විට ගෙවීම් පැහැරහැරීම් හේතුවෙන් එම මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු නොකර බොල්ණය ලෙස වෙන් කිරීම් කර තිබුණි.	මේ වන විට මෙම සේවක ණය ලබාදීම් අත්හිටුවා ඇති අතර ණය වාරික අයකර ගැනීම පමණක් සිදු කෙරේ. 2025 පෙබරවාරි වන විට බොල්ණය ප්‍රමාණය රු. මිලියන 45.724 ක් වේ. මෙම ණය අයකර ගැනීමට විවිධ ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇති අතර, ණයකරුවන්ගේ සහ ඇපකරුවන්ගේ සේවය හැරයාම, විනය නියෝග මත සේවය අත්හිටුවීම වැනි කරුණු බොල් ණය ඇතිවීමට ප්‍රධාන හේතු වී ඇති බව.	රජයේ නිළධාරීන් සඳහා අරමුදල් භාවිතා කර ආයතන සංග්‍රහයට හා පවත්නා නීති රීතිවලට පරිබාහිරව සේවක ණය ලබාදිය නොහැකි බැවින් දැනට අය නොවන ශේෂ සඳහා රාජ්‍ය ගිණුම් චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතුය.
(ඒ)	දෙපාර්තමේන්තුවේ මුදල් අංශය යටතේ පවතින සේවක ණය චක්‍රීය අරමුදලේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට අයවිය යුතු	2025 වර්ෂයේ ඔක්තොම්බර් මස 30 දිනට සියළුම ගිණුම් වාර්තා සකස් කර අවසන් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. ඉන් අනතුරුව ගිණුමේ	මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කොට විගණනයට ඉදිරිපත් කල යුතුය.

	ණය ශේෂ රු.49,962,589 ක් වන අතර 2020 වර්ෂයේ සිට මෙම චක්‍රීය ණය යෝජනා ක්‍රමය අත්හිටුවා ඇත. සේවකයින්ගෙන් රැස්කර ගන්නා මුදලින් රු. මිලියන 186 ක මුදලක් භාණ්ඩාගාරය වෙත ප්‍රේෂණය කර තිබුණි. සමෘද්ධි අධිකාරිය පැවති කාලයේ සිට පැවත එන මෙම අරමුදලේ 2014 වර්ෂයේ සිට 2024 වර්ෂය දක්වා මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කර විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	සියළුම ණය ශේෂ අත්තිකාරම් බී ගිණුමට පවරා ගෙන සේවක ණය චක්‍රීය අරමුදල් ගිණුම වසා දැමීමට පියවර ගන්නා බව.	
(ඔ)	සමෘද්ධිලාභීන්ගේ අනිවාර්ය ඉතුරුම් ගිණුම්වල පවතින මුදල් හා විවිධ අරමුණු සඳහා පිහිටුවා ඇති දෙපාර්තමේන්තුවේ පවතින අරමුදල් ගිණුම්වලින් රු.බිලියන 53.6 ක් රජයේ විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා ලබා දී තිබුණි. 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට භාණ්ඩාගාරයෙන් තවදුරටත් අයවිය යුතු මුදල රු. බිලියන 2.7 කි.	2013 වර්ෂයේ එවකට සමෘද්ධි කොමසාරිස් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සමෘද්ධි සහනාධාර ගෙවීම සඳහා ලබාගෙන ඇති මුදලේ තවදුරටත් පියවිය යුතු, දෙපාර්තමේන්තුවේ පොදුතැන්පත් ගිණුමේ පවතින රු.මිලියන 2,374 ක මුදල භාණ්ඩාගාරයේ ප්‍රතිපූරණය කර ගැනීම සඳහා අනුමැතිය ලබාගැනීමට අවසන්වරට 2025 අප්‍රේල් 03 වන දින කැබිනට් සංදේශයක් පිළියෙල කර අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද බව.	අයවිය යුතු ශේෂ නිරවුල් කරගැනීමට කටයුතු කල යුතුය.
(ඕ)	මහ සංගමේ අරමුදල් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා අනුමත බැංකුවක තැන්පත් කලහැකි වුවත් ඊට පටහැනිව බැංකු මූල්‍ය අංශය විසින් 2004 වර්ෂයේදී පෞද්ගලික බැංකුවක රු. 10 හි කොටස් 5,557,188 ක් රු.14.50 බැගින් මිලදී ගැනීමට රු.80,579,226 ක් වැය කර තිබුණි.	සමෘද්ධි ප්‍රජා බැංකු හා සමිති කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ අනුමැතියෙන් පත් කරන ලද ආයෝජන කමිටුව මගින් තැරැව්කාර සමාගමක සේවය ලබා ගනිමින් කොටසක අගය රු.40.00 ඉක්මවූ පසු මහ භාණ්ඩාගාරයේ ද උපදෙස් අනුව විකිණීමට සැලසුම් කර ඇති බව.	ආයෝජන නිවැරදි අනුමැතියකින් පසුව සිදු කළ යුතුය.

3.6 වංචනික ස්වරූපයේ ගනුදෙනු

	විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	2019 වර්ෂයේ සිට 2024 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාල පරිච්ඡේදයට අදාලව දෙපාර්තමේන්තු විමර්ශන අංශයට මූල්‍ය වටිනාකම රු. මිලියන 243.52 ක් වූ මූල්‍ය වංචා 252 ක් වාර්තා වී තිබුණ අතර ඉන් වංචා 138 කට අදාලව නිලධාරින් 138 කගේ විනය ක්‍රියා මාර්ග අවසන් කර අදාල මුදල් වංචා තුළින් නැවත අයකරගත් ප්‍රමාණය රු. මිලියන 52.91 කි. තවදුරටත් රු. මිලියන 190.61 ක් වූ මූල්‍ය වංචා 114 ක විනය කටයුතු සිදුකරමින් පවතින අතර 2014 ජනවාරි 03 දින සිට 2018 අගෝස්තු 31 දක්වා බැංකු හා බැංකු සමිතිවල සිදු වූ මූල්‍ය අක්‍රමිකතා වලින් රු. මිලියන 75.40 ක අක්‍රමිකතා 9 ක කටයුතු අවසන් කර නොතිබුණි. නිලධාරින් විසින් දිගින් දිගටම මෙසේ මූල්‍ය වංචා සිදු කිරීමට බැංකු පද්ධතිය තුල පවතින අඩුපාඩු සකස් කිරීම හා විනය නියෝගය තුළින් දඩුවම් ලිහිල් වීමද වංචා වැඩිවීමට හේතුවී තිබුණි.	සිදුවූ මූල්‍ය අක්‍රමිකතා අනාවරණය කර ගැනීමෙන් අනතුරුව ඉදිරියේදී එවැනි තත්වයන් ඇතිවීම අවම කර ගැනීම සඳහා අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රම ශක්තිමත් කරමින් මෙහෙයුම් උපදෙස් නිකුත් කරන ලදී. එම උපදෙස් අනුව කටයුතු කරන බවට බැංකු හා බැංකු සමිති පසුවිපරම් කිරීමට දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් බැංකු අධීක්ෂණ නිලධාරීන්ට වගකීම පවරා ඇත.ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය බැංකු අංශයේ අධීක්ෂණ ඒකකයේ නිලධාරීන්ගේ මෙහෙයවීම යටතේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අධීක්ෂණයට ද මෙම කාර්යය යටත් කර ඇති බව.	මූල්‍ය වංචා සිදු නොවන ලෙස බැංකු පද්ධතිය තුළ පවතින අඩුපාඩු සකස් කොට පද්ධතිය ශක්තිමත් කළ යුතුය.
(ආ)	ආයතන සංග්‍රහයේ II කොටසේ XLVIII වැනි පරිච්ඡේදයේ 13.2 ඡේදයට අදාලව 2019 සැප්තැම්බර් 30 දිනැති රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ 30/2019 තුළින් මූලික විමර්ශනය මාස 2 ක් ඇතුළත අවසන් කළ යුතු වුවද වංචා, දූෂණ හා අක්‍රමිකතා සම්බන්ධතාවයෙන් මූලික විමර්ශන සිදුකර විනය නියෝග ලබාදීම ප්‍රමාදවීම් වසර 2 සිට වසර 10 දක්වා කාල පරාසයක පැවතුණි.	සමෘද්ධි ප්‍රජා මූල බැංකු ආශ්‍රිතව අනාවරණය වන මූල්‍ය වංචා සම්බන්ධයෙන් පවත්වනු ලබන මූලික විමර්ෂණවල ඇති සංකීර්ණභාවය හේතු කර ගෙන ඒ සඳහා දීර්ඝ කාලයක් ගත වන බව.	ආයතන සංග්‍රහය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ)	ඇලහැර සමෘද්ධි ප්‍රජාමූල බැංකුවෙහි සිදුකරන ලද මූල්‍ය අක්‍රමිකතාව සම්බන්ධව නිවැරදි විනය ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක නොකර වැරදිකරු විනය දඩුවම්වලට යටත්ව සේවයෙහි පිහිටුවන ලද නිලධාරීන් තිදෙනෙකු සෙවනපිටිය සමෘද්ධි ප්‍රජාමූල බැංකුවට ස්ථානමාරු කර තිබීම හා එක් අයකු වෙත ඉහළ තනතුරක් පිරිනමා තිබීම දූර්වල	2011 වසරේ අක්‍රමිකතාවයට සම්බන්ධ විනය නියෝග වලට යටත්ව සේවයේ පිහිටවූ නිලධාරීන්ගෙන් දෙදෙනෙකු වැලිකන්ද ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයට අනුයුක්ත කිරීමෙන් පසු	මූල්‍ය අක්‍රමිකතා සිදුකර නිලධාරීන්ට විනය දඩුවම් ලබා දිය යුතුය.

අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියාමාර්ගයක් බව සහ මෙය ඉදිරියේදී සිදු වන මූල්‍ය අක්‍රමිකතා පාලනයට ගැටළුවක් වන බවද නිරීක්ෂණය විය.	සෙවනපිටිය බැංකු කලාපයේ ක්ෂේත්‍ර රාජකාරී කටයුතු සඳහා අනුයුක්ත කර ඇත. දිස්ත්‍රික් ලේකම් සමග පැවැත්වූ සම්මුඛ පරීක්ෂණයෙන් හා ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පැවැත්වූ සම්මුඛ පරීක්ෂණයෙන් අනතුරුව 2011 වසරේ සිදුවීමෙන් පසු සේවා කාලය පරීක්ෂා කර සුදුසුකම් මත ඉහළ තනතුරක් පිරිනමා ඇති බව.	

3.7 අත්තිකාරම් නිකුත් කිරීම් හා පියවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවකයින් 62 දෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු ණය ශේෂ එකතුව රු.2,177,121 ක් වසර 1 සිට වසර 20 කට අධික කාලයක් හිඟ හිට පැවතුණි. මෙම ණය ශේෂය තුළ වසර 5 ත් 10 ත් අතර හිඟ හිටි ශේෂය රු. 630,731 ක් ද වසර 10-20 ත් අතර ශේෂය රු.140,120 ක් ද වසර 20 ට වැඩි හිඟ හිටි ශේෂය රු.162,402 ක් ද වශයෙන් පැවතුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් 2020 අගෝස්තු 28 දිනැති රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛ 01/2020 මාර්ගෝපදේශ අංක 01 ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.	තවදුරටත් නිරවුල් කළ යුතු ශේෂ හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	චක්‍රලේඛයේ මාර්ගෝපදේශය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

3.8 තැන්පත් ශේෂයන්

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
පොදු තැන්පත් ගිණුමේ කාල විශ්ලේෂණ වාර්තා අනුව 2024 වර්ෂයට අදාලව ප්‍රධාන කාර්යාලයේ හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වල තැන්පත් වර්ග 04 ක් පවත්වාගෙන යන අතර එයට අදාල නිරවුල් නොකළ තැන්පත් ශේෂය රු.2,387,236,132 කි. ඉන් අවුරුදු 1-2 අතර ශේෂය රු.2,033,468 ක්ද අවු 2-5 අතර ශේෂය රු.3,912,260 ක්ද අවුරුදු 5 ට වැඩි ශේෂය රු.2,375,752,987 ක් ද විය.	සමෘද්ධි කොමසාරිස් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සමෘද්ධි සහනාධාර ගෙවීම සඳහා ලබාගෙන ඇති මුදලේ තවදුරටත් පියවිය යුතු, දෙපාර්තමේන්තුවේ පොදුතැන්පත් ගිණුමේ පවතින රු.මිලියන 2,374 ක මුදල භාණ්ඩාගාරයේ ප්‍රතිපූරණය කර ගැනීම සඳහා අනුමැතිය ලබාගැනීමට අවසන්වරට 2025 අප්‍රේල් 03 වන දින කැබිනට්	රු මිලියන 2374 ක මුදල දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතින බැංකු මූල්‍ය අංශයට ගෙවිය යුතු බැවින් හා එම අංශය සතු කිසිදු අරමුදලක් නීත්‍යානුකූල නොවන බැවින් දෙපාර්තමේන්තුව හා බැංකු මූල්‍ය අංශය අතර ගිණුම් සටහන් මඟින් ශේෂය නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

	සංදේශයක් පිළියෙල කර අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති බව.	

3.9 බැංකු ගිණුම් මෙහෙයවීම

	විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	බැංකු ගිණුමක 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට නිකුත් කර මාස 6 ඉක්ම වූ ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොවූ එකතුව රු.100,970 ක් වූ චෙක්පත් 21 ක් සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි 396 ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.	ලිඛිත නිවේදයක් නිකුත් කර ඒ අනුව ගෙවීම් සඳහා චෙක්පත් ඉදිරිපත් නොකළ හොත් මු.රෙ.396 ප්‍රකාරව කටයුතු කර අදායමට බැර කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා බව	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ)	සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තු ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය බැංකු අංශය යටතේ ජංගම ගිණුම් 11 ක් හා ඉතිරි කිරිමේ ගිණුමක් පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි. මෙම ගිණුම් වල 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය රු.48,111,167 ක් පැවතුණි. මුදල් රෙගුලාසි 381 ප්‍රකාරව මෙම ජංගම ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලැබී නොතිබුණි.	මෙම ගිණුම් සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොමැති අතර අධිකාරියක් තුළ ක්‍රියාත්මක වන මෙවැනි ගිණුම් සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබාගැනීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොතිබුණි. මේ වන විට ක්‍රියාත්මක වන වැඩසටහන් සඳහා තවදුරටත් පවත්වාගෙන යායුතු අත්‍යවශ්‍ය ගිණුම් 06 ක් හඳුනාගෙන ඇත. අනෙකුත් ගිණුම් 05 අවසන් කිරීමට (වසා දැමීමට) යෝජනා කර ඇත. තවදුරටත් පවත්වාගෙන යායුතු ගිණුම් සඳහා අවශ්‍ය අනුමැතීන් ඉදිරියේදී ලබාගැනීමට කටයුතු කරන බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යභාරයන් ඉටු නොකිරීම

	විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	සමනල වැව පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ කොම්පෝස්ට් පොහොර අංගනය ඉදිකිරිම සඳහා රු.619,945 ක් වැයකර තිබුණ අතර 2021	මෙම පොහොර අංගනය සක්‍රිය කර තේ වගාව සඳහා උපයෝජනය කරගත හැකි අකාරය පිළිබඳව වාර්තාවක්	වත්කම් උපරිමව භාවිතා කර ආදායම් ලබා ගත යුතුය.

	දෙසැම්බර් සිට 2022 අප්‍රේල් දක්වා නිෂ්පාදන ධාරිතාවය කිලෝ ග්‍රෑම් 5700 ක් විය. ඉන් 2021 දෙසැම්බර් මස කිලෝ ග්‍රෑම් 500 ක් මෙම මධ්‍යස්ථාන ඉඩමේ වගා කරන ලද තේ වගාවට ලැබුණු ප්‍රතිපාදන වලින් මිලදී ගෙන එම වගාවට යොදවා රු.7,500 ක ආදායමක් පමණක් උපයාගෙන තිබුණි. ඒ අනුව මධ්‍යස්ථානයේ කොම්පෝස්ට් පොහොර අංගනය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම නිශ්කාර්යව පැවතුණි.	ලබාදෙන ලෙස පුහුණු සහ ජීවනෝපාය අංශභාර මාණ්ඩලික නිලධාරීන්ට පවරන ලදී. අදාල වාර්තා ලද පසුව මෙම කොම්පෝස්ට් පොහොර අංගනය සම්බන්ධයෙන් ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බව.	
(ආ)	සමෘද්ධි හා අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් ලක්ෂ 02 ක් කේන්ද්‍ර කරගත් "අංග සම්පූර්ණ ගෘහ නේවාසික ආර්ථිකයක්" වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී මාතර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 11 ක ප්‍රතිලාභීන් 20 දෙනෙකුගේ ව්‍යාපෘති අසාර්ථක වී තිබුණත්, ඔවුන් වෙත රජයේ දායකත්වය ලෙස රු.723,453 ක් වැයකර ලබාදී තිබුණු උපකරණවල වටිනාකම් ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ආපසු අයකර ගැනීමට කටයුතු නොකිරීමෙන් රජයේ වියදම් නිශ්කාර්ය වියදම් වී තිබුණු අතර රජයේ දායකත්වය වශයෙන් රු.809,510 ක වැයක් දරා ප්‍රතිලාභ සැලසූ ප්‍රතිලාභීන් 23 දෙනෙකු විගණිත දින දක්වාම අස්වැසුම සහනාධාර ලබා ගන්නා පවුල් වීම තුලින් එම පවුල් "සවිබල ගැන්වීම" සිදුවී නොතිබුණු බැවින් මේ සඳහා වැයකළ මුදල් ද නිශ්කාර්ය වියදමක් වී තිබුණි.	පිළිතුර ලබා දී නොමැත.	ගිවිසුම් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු අතර වැඩසටහන් වල ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කළ යුතුය.
(ඇ)	සමෘද්ධි හා අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් ලක්ෂ 02 ක් කේන්ද්‍ර කරගත් "අංග සම්පූර්ණ ගෘහ නේවාසික ආර්ථිකයක්" වැඩසටහනෙහි අකුරැස්ස ප්‍රාදේශිය ලේකම් කොට්ඨාශයේ ප්‍රතිලාභීන් 07 කට රජයේ දායකත්වය ලෙස එකතුව රු.188,412 ක් වැයකර ලබා දී තිබූ උපකරණ හා වැලිගම ප්‍රාදේශීය	පිළිතුර ලබා දී නොමැත.	වැඩසටහන් වල ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කළ යුතුය.

ලේකම් කොට්ඨාශයේ රජයේ දායකත්වය එකතුව රු.1,003,388 ක් වැයකර ප්‍රතිලාභින් 32 ක් වෙත බෙදා දී තිබුණු උපකරණ නිෂ්කාර්යව පැවතීමට හෝ විනාශවීමට ඉඩහැර තිබුණු බැවින් රජයේ මුදල් නිශ්කාර්ය වියදමක් වී තිබුණි.

4.2 අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ (Outcome) ලබා නොගැනීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන යටතේ රු. මිලියන 50 කින් සවිබලෙ ගැන්වීම සඳහා රු. මිලියන 43.40 ක් භාවිතා කර තිබූ අතර එම වියදමින් රු. මිලියන 20.59 ක් පුහුණු හා දැනුවත් කිරිමේ වැඩසටහන් සහ වෙනත් කටයුතු වෙනුවෙන් වැය කර තිබුණි. සවිබල ගැන්වීමේ වැඩසටහන් වෙනුවෙන් වැය කර තිබූ රු. මිලියන 22.52 කි. එනම් මුළු වියදමින් සියයට 51 ක් පමණි. දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන අරමුණ වන දිළිඳුබව තුරන් කිරිම සහ සමාජ සාධාරණත්වය සහතික කිරිම උදෙසා ආර්ථික වශයෙන් සවිබල ගැන්වීම වුවද දෙපාර්තමේන්තුවේ පුනරාවර්ථන වියදමක් වන වැටුප් හා වේතන ගෙවීම් වෙනුවෙන් රු. බිලියන 20.51 සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වියදම් කර තිබුණි. ඒ අනුව දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවක පිරිවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට දරන පිරිවැයට සාපේක්ෂව ඉතා ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි.	2024 වර්ෂයේ සංවර්ධන වැඩසටහන් වෙනුවෙන් වෙනුවෙන් වැය වී ඇති මුදල රු.මිලියන 43.41 ක් වන අතර, ඉන් නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම හා පුහුණු කිරීම වෙනුවෙන් වියදම් කර ඇති මුදල රු.මිලියන 4.48 කි.	දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

4.3 වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාව

2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතේ 47(4) උපවගන්තිය ප්‍රකාර වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාව මුදල් වර්ෂය අවසාන වී දින 180 ක් හෝ ඊට පෙර ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතුය. 2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 2/2020 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛයේ 10.2 ඡේදය ප්‍රකාරව රාජ්‍ය මුදල් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන කළ මාර්ගෝපදේශ අංක 14 හි සඳහන් ආකෘතිය ප්‍රකාරව වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාව පිළියෙල කළ යුතුව තිබුණි. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම කාර්යසාධන වාර්තාව වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුව ඇත. ඒ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව හා 2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 02/2020 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛයේ 10.2 ඡේදය අනුව වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ ඉදිරිපත් කළයුතු වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාව රාජ්‍ය මුදල් දෙපාර්තමේන්තුවේ මාර්ගෝපදේශ අංක 14 ඇමුණුම 1 හි සඳහන් පරිදි පරිච්ඡේදයන් අන්තර්ගත කර පිළියෙල කර නොතිබුණි.	රාජ්‍ය මුදල් මාර්ගෝපදේශ අංක 14 හි ඇමුණුම 1 හි සඳහන් පරිදිම පිළියෙල කරනු ලබන කාර්යසාධන වාර්තාව පෙබරවාරි 28 දිනට ඉදිරිපත් කිරීමේ ප්‍රායෝගික අපහසුතා පවතින බව.	චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

4.4 වත්කම් කළමනාකරණය

	විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	දෙපාර්තමේන්තුව සතු ඩිෆෙන්ඩර් ජීප් රථය, මිට්සුබිෂි පෙජරෝ ජීප් රථය සහ වෑන් රථය කාර්මික නිලධාරි නිර්දේශයක් හා විධිමත් අනුමැතියකින් තොරව පෞද්ගලික ගරාජ් 2 ක් වෙත යොමුකර තිබුණද ගරාජ් වෙත යොමු කල දිනයන් ප්‍රවාහන අංශය සතුව නොතිබුණි. මෙම වාහන සම්බන්ධයෙන් අවසන් වරට ලිපිගොනු පවත්වා තිබුණේ පිළිවෙලින් 2017,2019 සහ 2018 වර්ෂවලදී ය. ඒ අනුව මෙම වාහන ගරාජ්වල ගාල් කර වසර 5 සිට 7 දක්වා ගත වි තිබුණද වාහන සම්බන්ධයෙන් නිසි ක්‍රියාමාර්ග නොගෙන නිශ්කාර්යව පැවතුණි.	වාහන 02 අපහරණය කිරීමට හඳුනා ගෙන ඇති අතර, ඒ අනුව අපහරණය කිරීම සඳහා තක්සේරු කර අවශ්‍ය ඉදිරි කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.	වත්කම් විධිමත්ව භාවිතා කළ යුතු අතර නිශ්කාර්යව නොතබා නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
(ආ)	සමනල වැව පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ නයි මිරිස් වගාව සඳහා පුහුණු මධ්‍යස්ථාන පරිශ්‍රය තුළ වර්ග අඩි 800 ක හරිතාගාරයක් ඉදිකර ඒ සඳහා ප්‍රාග්ධන වියදම් වශයෙන් 2023 වර්ෂය තුල රු. 293,080 ක් වැයකර තිබුණ ද වර්තමානය වන විට නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.	මෙම හරිතාගාරය යම් කාර්යයක් සඳහා උපයෝජනය කරගත හැකි අකාරය පිළිබඳව වාර්තාවක් ලබාදෙන ලෙස පුහුණු සහ ජීවනෝපාය අංශභාර මාණ්ඩලික නිලධාරීන්ට පවරන ලදී. අදාල වාර්තා ලද පසුව මෙම හරිතාගාරය සම්බන්ධයෙන් ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බව.	වත්කම් ඵලදායී ලෙස භාවිතා කළ යුතුය.

(ඇ)	දෙපාර්තමේන්තු මූලා චක්‍රලේඛ 2024/04 ප්‍රකාරව පුහුණු මධ්‍යස්ථානය භාර නිලධාරි විසින් විශාල ඉඩම් ප්‍රමාණයක් තිබෙන පුහුණු මධ්‍යස්ථානවල එම ඉඩම උපරිම ආදායම් උත්පාදනය කිරීමට හැකිවන පරිදි වගා කටයුතු සිදු කිරීමට හා දැනට තේ සහ සුළු අපනයන බෝග වගා කර ඇති මධ්‍යස්ථානවල නඩත්තු කිරීමත් ආදායම් එකතු කිරීමත් පිළිබඳව දැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු බව දන්වා තිබුණද ප්‍රමාණවත් ආදායමක් උත්පාදනය කරගැනීම සඳහා කටයුතු කිරීමට සහ ආදායම් එකතු කිරීමට කටයුතු කර නොමැති බව භෞතික පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය විය. නිල්ලඹ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ අක්කර 21 ක් පමණ ඇති ඉඩමෙන් වගාකර තිබූ බිම් ප්‍රමාණයට අක්කර 2 ක් වූ අතර 2023 හා 2024 වර්ෂවලදී වගා ආදායම් ලෙස ලබාගෙන තිබූ මුදල පිළිවෙලින් රු.635,870 ක් හා රු.764,748 ක් පමණි.	පුහුණු මධ්‍යස්ථානවල ක්‍රියාත්මක ආදායම් උත්පාදන ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අධීක්ෂණය ප්‍රමාණවත් නොවීම මෙම තත්වයට බලපා ඇති බව හඳුනා ගැනීමෙන් අනතුරුව එම කාර්යයන් අධීක්ෂණය ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ජීවනෝපාය අංශය යටතට පත් කළ බව.	චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඈ)	පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ ගබඩා කර තිබුණු 2014 වර්ෂයේදී බැංකු කාර්යමණ්ඩලය පුහුණු කිරීම සඳහා මිලදී ගනු ලැබූ නෙට්වර්ක් යුනිට් (Network unit) 5 ක්, ඩිෆෙන්ඩර් (Defender) 01 ක්, මොනිටර් (Monitor) 04 ක්, වෙබ් කැමරා (Web camera) 01 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම නිශ්කාර්යව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.	රත්නපුර දිස්ත්‍රික් සමෘද්ධි කාර්යාලය එහි අවශ්‍යතා සඳහා මෙම උපකරණ තමන් වෙත ලබාදෙන ලෙස ඉල්ලා ඇති බැවින් ඊට අදාල කටයුතු සිදු කරන ලෙස ස්ථානභාර නිලධාරී වෙත උපදෙස් ලබා දී ඇති බව.	වත්කම් නිශ්කාර්යව නොතබා ඵලදායී ලෙස යොදා ගත යුතුය.
(ඉ)	පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික් සමෘද්ධි කාර්යාලයට අයත් කැබ් රථයක් 2019 ඔක්තෝබර් 02 වන දින සිට පණගැන්විය නොහැකි ලෙස අක්‍රීය තත්ත්වයෙන් , දිරාපත් වෙමින්, ස්වභාවික ආපදා වලට ලක් වෙමින් පවතින අතර, මේ සම්බන්ධයෙන් නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	වාහනය ධාවනයෙන් ඉවත් කර ඇති බව හා අපහරණයට යොමු කිරීමට නියමිත බව.	වත්කම් සම්බන්ධයෙන් නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

4.5 පාඩු හා හානි

	විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	ආයතනයේ ලෑන්ඩ් කෲෂ රථයක රියදුරෙකු විසින් නිසි බලධාරියෙකුගේ අවසරයකින් තොරව 2024 දෙසැම්බර් 30 දින රැගෙන ගොස් අතුරුගිරිය ප්‍රදේශයේ අධිවේගි මාර්ගයේදී අනතුරකට ලක් වී තිබුණි. රියදුරුගේ බීමත්කම හේතුවෙන් සිදු වූ අනතුරක් බැවින් අදාළ රක්ෂණ සමාගම රු.693,000 ක හානිය ප්‍රතිපූර්ණය කිරීමට නොහැකි බව දන්වා තිබුණි. දෙපාර්තමේන්තුව තුළ වාහන පාලනය සම්බන්ධ නිසි අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදයක් නොමැති වීම හේතුවෙන් මෙවැනි තත්ත්වයක් ඇති වි ඇති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර අදාළ පාඩුව විගණිත දිනය දක්වා ප්‍රතිපූර්ණය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	2024 දෙසැම්බර් 30 දින සිදු වූ අනතුරින් සිදු ව ඇති අලාභය අදාල රියදුරුගෙන් අය කිරීමට මුදල් රෙගුලාසි 104 පරීක්ෂණය අනුව තීරණය කර ඇත. ඒ අනුව අලාභය අයකර ගැනීම සම්බන්ධව රියදුරු වෙත ලිඛිතව දන්වා ඇති බව.	අලාභය අයකර වාහනය අලුත්වැඩියා කටයුතු ඉක්මනින් සිදුකර අවසන් කළ යුතුය.
(ආ)	ආයතනයේ ලෑන්ඩ් කෲෂ රථයක 2024 නොවැම්බර් 18 දින සිදු වූ අනතුරට අදාළව මුදල් රෙගුලාසි 104 (4) යටතේ අලාභයන් පිළිබඳ පරීක්ෂණයක් සිදු කර ප්‍රතිසම්පාදන අගය හෝ අලුත්වැඩියා කිරීමේ වියදම රු.55,000 ලෙස තක්සේරු කර තිබූ අතර රක්ෂණ ආයතනයෙන් අනුමත කර තිබූ එම මුදල අයකර නොගෙන පාඩු හා අත්හැරීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ ඇතුළත් කර තිබුණි.	2024 නොවැම්බර් 18 දින සිදු වී ඇති අනතුරුට අදාලව අළුත්වැඩියාව සඳහා රක්ෂණ ආයතනය අනුමත කරන ලද මුදල රු.55,000 කි .නමුත් එම මුදල එම ආයතනය මඟින් මෙතෙක් ලබාදී නොමැත. එය කඩිනමින් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන බව.	අනුමත මුදල කඩිනමින් අයකර ගත යුතුය.
(ඇ)	අම්පාර දිස්ත්‍රික්ක කාර්යාලයට අදාළ කැබ් රථයක් සම්බන්ධයෙන් 2024 සැප්තැම්බර් 26 දින සිදු වූ අනතුර වෙනුවෙන් අදාළ රක්ෂණ සමාගමෙන් චෙක්පතක් මඟින් රු.209,300 මුදලක් ලැබී තිබූ අතර එම මුදල හානි හා පාඩු ප්‍රකාශයේ ඇතුළත් කර තිබෙන බව නිරීක්ෂණය විය. එසේම මුදල් රෙගුලාසි 104 (4) ප්‍රකාරව අලාභයක් පිළිබඳ පරීක්ෂණ වාර්තාව විගනණයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	2024 ජනවාරි 26 දින සිදුව ඇති අනතුරට අදාල මුදල් රෙගුලාසි 104 (4) ප්‍රකාරව සිදු කරන ලද පරීකෂණ වාර්තාව ප්‍රධාන කාර්යාලය වෙත ලබා දෙන ලෙස දන්වා ඇති බව.	හානි හා පාඩු නිවැරදිව හඳුනාගෙන මූල්‍ය පුකාශන වලට ඇතුළත් කළ යුතුය.

(ඈ)	ආයතනයේ කැබ් රථයක් 2024 ජූලි 27 දින දිස්ත්‍රික් සමෘද්ධි අධ්‍යක්ෂතුමාගේ නිවස ඉදිරිපිට නවතා තිබියදී අනතුරක් සිදු වි තිබූ අතර ඒ සඳහා අදාළ රක්ෂණ සමාගමෙන් රු.72,889 ක් චෙක්පතක් ලැබී තිබූ අතර එම ලැබුණු මුදල පාඩු හා අත්හැරීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ සටහන් කර තිබුණි.	නිරීක්ෂණය හා එකඟ බව.	හානි හා පාඩු නිවැරදිව හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ඇතුළත් කළ යුතුය.
(ඉ)	එසේම 2024 දෙසැම්බර් 20 දින අධ්‍යක්ෂ (පාලන) විසින් ඉහත සඳහන් වාහනයේ ඉදිරිපස විදුරුව අලුත්වැඩියාවට අදාළ ගෙවීම් ලැබෙන තෙක් අලුත්වැඩියාව සිදුකළ ආයතනයේ වාහනය රදවා ගෙන තිබෙන බැවින් රක්ෂණ ආයතනයෙන් ලද මුදලට අමතරව අළුත්වැඩියාව සිදු කරන ලද එම ගරාජයට ගෙවිය යුතු මුදල රු.111,163 ක් විය.	වාහනයේ ඉදිරි වින්ස්ක්‍රීනය අළුත්වැඩියාව සඳහා රක්ෂණ ආයතනයෙන් මුළු අළුත්වැඩියා වියදම ලබා නොදීම මත ආයතනය වෙතින් වාහනය රැගෙන ඒම සඳහා ඉතිරි මුදලට අදාළව රු.111,163 ක ගෙවීම් වවුචරය නිර්දේශය කළ නමුත් ඒ සඳහා ගෙවීම් කර නොමැති බව.	හානි හා පාඩු නිවැරදිව හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ඇතුළත් කළ යුතුය.
(ඊ)	කැබ් රථයක් 2024 මැයි 16 දින ජීවනෝපාය සංවර්ධන අංශයේ අධ්‍යක්ෂවරයා රාජකාරි නිමාවී නිවසට යන අවස්ථාවේ රථයේ තිරිංග ක්‍රියාත්මක නොවීම හේතුවෙන් අනතුරක් සිදු වී තිබුණි. හානි පාඩු ලේඛනයේ නැවත සැපයිමට යන වියදම නැතහොත් අලුත්වැඩියා කිරිමට යන මුදල රු.402,000 ලෙස සටහන් කර තිබුණද මුදල් රෙගුලාසි 104(4) යටතේ අවසාන වාර්තාවේ අලුත්වැඩියා කිරිම් වියදම ලෙස රු.309,190 ලෙස තක්සේරු කර තිබුණි. ඒ අනුව හානි පාඩු ලේඛණය හා මුදල් රෙගුලාසි 104 (4) වාර්තාවට අනුව අළුත්වැඩියා වියදම රු.92,810 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. මේ සම්බන්ධයෙන් රක්ෂණයෙන් අය කර ගැනිමට නොහැකිව අලාභය රු.77,610 ක් වුවත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල පාඩු හා අත්හැරීම් ප්‍රකාශයේ රු.402,000 ලෙස ගිණුම් ගත කර තිබුණි.	මුදල් රෙගුලාසි 104(4) යටතේ අලාභය පිළිබඳව අවසාන වාර්තාවේ අලුත්වැඩියා කිරීමේ වියදම ලෙස සඳහන් කර ඇති මුදල රු.220,890 ක් ලෙස නොව රු.313,700 ක් ලෙස නිවැරදි විය යුතු බව කාරුණිකව සඳහන් කරමි. තවද,එම අලාභයට අමතරව රු.88,330 ක් ද පවතී. අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කර තිබූ රු.313,700 ක් වූ වියදම් ඇස්තමේන්තුව සඳහා රු.220,890 ක මුදලක් රක්ෂණ ආයතන මඟින් ආවරණය කර තිබූ බව හා අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා යොමු කර තිබූ ආයතනය වෙත ඉහත මුදලට අමතරව රු.77,610 ක මුදලක් ගෙවීමට ඇත. ඒ අනුව හානි හා පාඩු ලේඛනය නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	පරීක්ෂණ පවත්වන නිළධාරීන් මුදල් රෙගුලාසි 104(4) ප්‍රකාර වාර්තාව නිවැරදිව පිළියෙළ කළ යුතු අතර හානි හා පාඩු නිවැරදිව හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ඇතුළත් කළ යුතුය.

4.6 අනාර්ථික ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය		ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	ධාවන තත්ත්වයේ නොපවතින වාහන 15 ක් සඳහා නිශ්කාර්ය ලෙස 2022/2023 වර්ෂය සහ 2023/2024 වර්ෂය වෙනුවෙන් රු.326,283 ක මුදලක් රක්ෂණ වාරික මුදල් ගෙවා තිබුණි.	2025 වර්ෂයේදී වාහන රක්ෂණය කිරීමේදී ධාවන තත්ත්වයේ පවතින වාහන පමණක් රක්ෂණය කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ආනාර්ථික වියදම් දැරීම සිදු නොකළ යුතු අතර වියදම් සඳහා බලය දීම, අනුමත කිරීම,සහතික කිරීම, සිදු කරන නිළධාරීන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ)	2023 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මස සිට රජය විසින් සමෘද්ධි සහනාධාර වැඩසටහන අත්හිටුවා සමාජ සුභසාධන ප්‍රතිලාභ මණ්ඩලය විසින් අස්වැසුම වැඩසටහන හඳුන්වා දී තිබුණි. ඒ අනුව වසර 3 ක් තුළ අස්වැසුම ප්‍රතිලාභි පවුල් මිලියන 1.2 ක් ආර්ථික සමාජීය හා මානසික වශයෙන් සවිබල ගැන්වීමට දෙපාර්තමේන්තුවට පවරා තිබුණි. දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අස්වැසුම වැඩසටහනට සමගාමීව අස්වැසුම දත්ත පද්ධතියෙන් සවිබලගැන්වීමට අදාළ අතිරේක තොරතුරු රැස්කොට CRM මොඩියුලය යාවත්කාලීන කර නොතිබුණ නමුත් 2024 ජනවාරි සිට මැයි දක්වා රු.1,430,004 ක් දෙපාර්තමේන්තු වැය විෂයයෙන් CRM මොඩියුලය පවත්වාගෙන යාම සඳහා ගෙවා තිබූ මුදල නිශ්කාර්ය වියදමක් බව නිරීක්ෂණය විය.	සවිබල ගැන්වීමේ වැඩ සටහන නිශ්චිත නොවූ බැවින් 2024 වර්ෂයේ CRM මොඩියුලය තුල තිබූ ප්‍රතිලාභී දත්ත යාවත් කාලීන නොකරන ලද අතර මේ සඳහා රු.1.430,004 ක මුදලක් SLT ක්ලවුඩය සඳහා CRM පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ලබා ගෙන තිබූ ධාරිතාවයන් සඳහා ගෙවීම් කරන ලද බව.	නිශ්චිත කාර්යයකින් තොරව වියදම් නොදැරිය යුතුය.

4.7 කළමනාකරණ දූර්වලතා

විගණන නිරීක්ෂණය		ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	2013 අංක 1 දරන දිවිනැගුම ආඥාපනතේ 36 වගන්තිය යටතේ දිවිනැගුම සංවර්ධන අරමුදල පිහිටුවනු ලැබිය යුතු වන අතර දෙපාර්තමේන්තුවට ලැබෙන සියළු ප්‍රදාන, ත්‍යාග පනත යටතේ පිහිටුවන ලද බැංකු හා බැංකු සමිති විසින් ත්‍යාග වෙනත් දායක මුදල්, බැංකු	අරමුදල් සම්බන්ධයෙන් ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනිම සඳහා නීතිපති විමසා ඇති බැවින් නීතිපති විසින් ලබාදෙන උපදෙස් සළකා බලා මේ සම්බන්ධයෙන් ද ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව අරමුදල පිහිටුවීමට කටයුතු කළ යුතුය.

	වල ලාභයෙන් අමාත්‍යවරයා නිශ්චය කරනු ලබන මුදල් ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියළු ලැබීම් ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැරකර ඉන් පසුව පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය ඇතිව දිවිනැගුම සංවර්ධන අරමුදලට බැරකල යුතු වුවත් අරමුදල මේ දක්වා පිහිටුවා නොතිබුණි. දිවිනැගුම සංවර්ධන අරමුදල පිහිටුවීමට භාණ්ඩාගාරයේ විරෝධතාවයක් නොමැති බව 2021 මැයි 03 දන්වා තිබුණි.		
(ආ)	කැබ් රථයක් 2020 මාර්තු 05 දින කාර්මික දෝෂයක් හේතුවෙන් පෞද්ගලික ගරාජයක් වෙත යොමු කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට වසර 4කටත් වැඩි කාලයක් ගත වී තිබුණත් වාහනය අළුත්වැඩියා කටයුතු නිම කර නොතිබුණි.	රථයේ අමතර කොටස්වල පවතින දුබලතාවය මත අළුත්වැඩියා නිම කිරීමට කාලයක් ගතවී ඇති බව.	මෙතරම් දීර්ඝ කාලයක් ගත නොකර කඩිනමින් අලුත්වැඩියා කටයුතු සිදු කළ යුතුය.
(ඇ)	ආයතනයේ ප්‍රාඩෝ රථයක් 2021 පෙබරවාරි 28 දින කාර්මික දෝෂයකට ලක් වී තිබුණු අතර 2021 මාර්තු 02 පෞද්ගලික ගරාජයක් වෙත යොමු කර තිබුණි. 2022 මැයි 25 දින රු.2,301,100 ක ඇස්තමේන්තුවක් ගරාජය විසින් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. නමුත් දෙපාර්තමේන්තුවේ අදාළ වගකිව යුතු නිලධාරින් ඇස්තමේන්තුවට ප්‍රතිචාර නොදක්වා සිටීම හේතුවෙන් ගරාජයෙන් මේ දක්වා දරන ලද රු.63,500 ක් සහ 2022 මාර්තු 15 දින සිට නැවත රැගෙන යන දිනය දක්වා ආරක්ෂිතව ගාල් කර තැබීම වෙනුවෙන් දිනකට රු.500 මුදලක් අයකරන බව ගරාජයෙන් දන්වා තිබුණි. මේ අනුව කළමනාකරණයේ අකාර්යක්ෂමතාවය හේතුවෙන් දෙපාර්මේන්තුවට විශාල පාඩුවක් දැරීමට හා රජයේ සම්පත් විනාශවීමට ඉඩහැරිමත් සිදු වි තිබුණි.	වාහනයේ එන්ජිම අලුත්වැඩියාව සඳහා යොමු කළ ආයතනය විසින් ඉදිරිපත් කර තිබූ ඇස්තමේන්තුවට අනුව අලුත්වැඩියා කිරිම ආර්ථික වශයෙන් එලදායී නොවන බැවින් අපහරණය කිරීමට තීරණය කර ඇති බව.	අලුත්වැඩියා සඳහා යොමු කළ පසු කඩිනමින් සිදු කිරීමට හෝ නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

(ඇ)	2022 වර්ෂයේ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව හා ලෝක බැංකු සහනාධාර ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් CRM පද්ධතියෙන් තොරතුරු ලබාගැනීමේදී ගැටළු මතුවීම, නිවාස ලොතරැයි දිනුම් ඇදීමේදී තොරතුරු යාවත්කාලීන නොවීම හා සමෘද්ධිලාභීන්ගේ ව්‍යාපෘති පිලිබඳ තොරතුරු යාවත්කාලීන නොවීම ආදී ගැටළු පැවතියදි නැවත වතාවක් CRM මොඩියුලය සක්‍රීය කිරිමට කටයුතු කර තිබූ අතර එසේ කිරිමට ඇති අවශ්‍යතාවය කුමක්ද යන්න ගැටළු සහගත වන අතරම CRM පද්ධතිය තුළින් ලබාගත් සමෘද්ධිලාභින්ගේ තොරතුරු අස්වැසුම දත්ත පද්ධතිය සමඟ සම්බන්ධ කිරිමට හැකියාවන් පවතිද යන්න සොයා බැලීමකින් තොරව වසරක කාලයක් සඳහා CRM පද්ධතිය නඩත්තු කිරීම සඳහා තාක්ෂණික කමිටු ඇගයීම් නිර්දේශය ලබාදීම, ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් අනුමත කිරිම හා ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම තුළින් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 2.1.2 වගන්තිය ප්‍රකාර ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළින් බලාපොරොත්තු වූ අරමුණ ඉටු වී නොතිබුණි.	පවුල් ලක්ෂ 12 ක් සවිබල ගැන්වීමේ කාර්ය පැවරීමත් සමඟ එම කාර්ය පරිගණක වැඩසටහන් ආධාරයෙන් තොරව සිදුකල නොහැකි බැවින් ඒ සඳහා අදාල යාවත්කාලීන කිරීම් සිදු කිරීම සඳහා නඩත්තු හා සේවා ගිවිසුමක් වසරක් සඳහා අත්සන් කර ඇති බව.	ප්‍රසම්පාදනයන් දෙපාර්තමේන්තුවේ අරමුණු ඉටු කර ගැනීම උදෙසා පමණක් සිදු කළ යුතුය.
(ඉ)	රටවිරුවන් සඳහා නිවාස ණය යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කර ණය ආපසු නොගෙවීම නිසා හෝ වෙනත් ක්‍රියාකාරකමක් නිසා සමෘද්ධි අධිකාරියට සිදුවන පාඩුවක් හෝ වියදමක් වෙතොත් එය බෙදී යන ආකාරයෙන් ක්‍රියා කිරිමට එකඟව ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය විසින් 2013 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 100 ක මුදලක් ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරිය වෙත ලබාදී තිබුණි. ඒ අනුව සමෘද්ධි බැංකු විසින් රටවිරුවන් 11,929 ක් සඳහා රු.3,547,133,064 ක මුදලක් ණය වශයෙන් නිකුත් කර තිබුණි. රට විරුවෝ නිවාස ණය ව්‍යාපෘතිය සඳහා සමෘද්ධි අධිකාරිය හා ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය අතර 2012 මාර්තු 07 දින වසර 5 ක	විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යංශය සමඟ සාකච්ඡා කළ අතර සුරැකුම් සහිත ණය සම්බන්ධයෙන් සහ ඉදිරි කටයුතු අවසන් නොවූ ණය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේදී දැරීමට සිදුවන යම් පාඩුවක් ඇත්නම් එම මුදල දෙපාර්ශවය අතර සම සමව බෙදාගැනීමටත් සුරැකුම් රහිත ණය නැවත අයකර ගැනීමට දෙපාර්තමේන්තුව කටයුතු කළ යුතු බවත් නිවාස ණය ප්‍රචාරක වැඩසටහන් සඳහා වැය වූ මුදල් දෙපාර්ශවය අතර සමසේ බෙදා ගැනීමටත් තීරණය වූ අතර ඒ අනුව ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බව.	අය විය යුතු ණය ශේෂ අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

	කාලයක් සඳහා අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කර තිබූ අතර එය 2018 මාර්තු 06 දිනෙන් අවසන් වී තිබුණි. නව අවබෝධතා ගිවිසුම ඉක්මනින් අත්සන් කර ණය ව්‍යාපෘතිය ඉදිරියට ක්‍රියාත්මක කිරිමට උපදෙස් ලබා දී තිබූ නමුත් විගණිත දිනය වන තෙක් දෙපාර්ශවය විසින් නව අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණි. ඒ අනුව තවදුරටත් අයවිය යුතු ණය ශේෂය රු.102,597,783 ක් වී තිබුණි.		
(ඊ)	මානව සම්පත් කළමනාකරණ මොඩියුලය තුළින් දෙපාර්තමේන්තු සේවකයන් සඳහා රාජකාරි හැඳුනුම්පත් නිකුත් කිරිමට අවශ්‍ය තොරතුරු රැස් කිරිම සිදුකර තිබුණේ 22,944 ක් වූ මුළු සේවක සංඛ්‍යාවෙන් 10,377 ක් සඳහා පමණි. ප්‍රධාන කාර්යාලයේ හා කොළඹ, කුරුණෑගල හා මොණරාගල යන දිස්ත්‍රික්ක 3 හි ඉහත කාර්ය සඳහා තොරතුරු රැස්කිරිම අවම මට්ටමක පැවතුණි.	සියළුම දිස්ත්‍රික්කවලට එම කාර්යයන් කාර්යක්ෂමව සිදු කිරිමට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දී ඇති බව.	රාජකාරි හැඳුනුම්පත් මොඩියුලය තුළින් නිකුත් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කඩිනමින් සිදු කළ යුතුය.
(උ)	දෙපාර්තමේන්තුගත නිලධාරින්ගේ පෞද්ගලික ලිපි ගොනුවේ ලේඛන ස්කෑන් කර පද්ධතියට උඩුගත (upload) කිරිම සිදු කර තිබුණේ මුළු ලිපිගොනු සංඛ්‍යාව වූ 22,944 න් 4265 ක් පමණි. කුරුණෑගල හා මොණරාගල දිස්ත්‍රික්ක වල කිසිදු ලිපිගොනුවක් උඩුගත (upload) කර නොතිබුණි.	සියළුම දිස්ත්‍රික්/ ප්‍රාදේශිය කාර්යාල 2025 මැයි 31 දිනට පෙර ලිපිගොනු උඩුගත කිරීම අවසන් කලයුතු බවට ද සියළුම දිස්ත්‍රික් සමෘද්ධි අධ්‍යක්ෂවරුන් දැනුවත් කර ඇති බව.	සියළුම නිලධාරීන්ගේ තොරතුරු පද්ධතියට ඇතුළත් කර මොඩියුලය යාවත්කාලීන කළ යුතුය.
(ඌ)	දෙපාර්තමේන්තුගත නිලධාරින් සඳහා විශ්‍රාම ලිපිගොනුවක් පද්ධතිය තුළින් සකස්කිරිම සහ ඒ ඒ වර්ෂයේ අවුරුදු 60 සම්පූර්ණ වී විශ්‍රාම යන නිලධාරින්ගේ තොරතුරු ඇතුළත් වාර්තාවක් මුල්පිටුවට ඇතුළත් කිරිම හා එය ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සියළුම දිස්ත්‍රික් සමෘද්ධි අංශවලින් හා මුලස්ථාන කාර්යාල වලින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන බව දක්වා තිබුණද ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව විශ්‍රාම ලිපිගොනු කිසිවක් සම්පූර්ණ කර නොතිබුණි.	ස්කෑන්(SCAN) යන්ත්‍රවල පවතින හිඟය හා පෞද්ගලික ලිපිගොනුවල පවතින අඩුපාඩු හේතුවෙන් නිලධාරීන්ගේ සම්පූර්ණ පෞද්ගලික ලිපිගොනුවක් පද්ධතියේ සකස් නොවේ. නමුත් ගොනුවල පවතින අඩුපාඩු සකස් කර සම්පූර්ණ පෞද්ගලික ලිපිගොනුවක් පද්ධතියට ඇතුලත්කර අවුරුදු 60 සම්පූර්ණ වී විශ්‍රාම යන නිලධාරීන්ගේ තොරතුරු ඇතුළත් වාර්තාවක්	විශ්‍රාම යාමට ආසන්න නිලධාරින්ගේ තොරතුරු ඇතුළත් කිරිමට මූලිකත්වය ලබා දිය යුතුය.

		මුල් පිටුවට ඇතුළත් කිරීමට පියවර ගත යුතු බව.	
(එ)	2025 පෙබරවාරි 27 දිනට සමෘද්ධි ප්‍රජාමූල බැංකු හා සමිතිවල අවසන් ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති විගණන මත පිළිබඳ ප්‍රගති වාර්තාව අනුව 2015 සිට 2022 දක්වා වසර 8 ක මූල්‍ය ප්‍රකාශන 9441 කින් 4347 ක මතය ව්‍යාවනය කර ඇති අතර සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයන් පිළිඹිබු කර ඇත්තේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 784 ක පමණි. ඒ අනුව සමෘද්ධි බැංකු කළමනාකරුවන් විසින් එම බැංකු මනා අධික්ෂණය කිරීමද, විමර්ශන නිලධාරීන් විසින් නිවැරදිව විමර්ශනය කිරීමද, විගණන නිලධාරින් විසින් සමෘද්ධි බැංකුවල අභ්‍යන්තර පාලනයේ දූර්වලතා හඳුනාගෙන ඒවා නිවැරදි කිරීමද, මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදිව පිළියෙල කිරීමට හා බැංකු පද්ධතියේ කාර්යක්ෂමතාවය, ඵලදායිත්වය ඉහල නැංවීමට උපරිම දායකත්වයක් දක්වා නොතිබුණි.	අධීක්ෂණ හා විමර්ශන ඒකක වල නිලධාරින් විෂයානුබද්ධ දැනුම වර්ධනය කිරිම තුළින් සිදුවන අඩුපාඩු නිවැරදි කිරිමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතින බව.	අභ්‍යන්තර විගණනය මෙන්ම විමර්ශන අංශයද බැංකු පද්ධතියේ කාර්යක්ෂමතාව වෙනුවෙන් උපරිම දායකත්වය ලබා දිය යුතු අතරම බැංකු හා සමිති විසින් ලබාදෙන නිර්දේශ අනුව ක්‍රියා කල යුතුය.
(ඒ)	2015 සිට 2022 දක්වා වර්ෂවල ප්‍රජාමූල බැංකු මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය කර සත්‍ය හා සාධාරණ මත නිකුත් කර ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශන 784 ක් අතරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන 34 ක බොල් ණය අනුපාත ඉහළ යාම හේතුවෙන් ලාභ විසර්ජනය සඳහා අවසර ලබා දී නොතිබුණු අතර 2025 පෙබරවාරි 27 දිනට ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශය වෙත ලැබී තිබුණු විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන 9441 කින් ලාභ විසර්ජනය සඳහා අවසර ලබා දී තිබුණේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2145 ක් සඳහා පමණි. මේ හේතුවෙන් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට කොටස්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු රු.බිලියන 9.71 ක ලාභාංශ ගෙවීමට නොහැකි වි තිබුණි.	කොටස්කරුවන්ට වාර්ෂිකව ලාභාංශ ගෙවීම ප්‍රමාද වී ඇති අතර, එම හේතුව නිසා කොටස්කරුවන්ට අවාසියක් සිදු නොවන පරිදි අනුමත ලාභාංශ තිබේ නම් ප්‍රකාශිත අතුරු ලාභාංශයෙන් ගෙවීමට හෝ එසේ නොමැති අවස්ථාවල 5% ක පොලියක් ගෙවීමට කටයුතු කර ඇති බව.	කොටස්කරුවන්ගේ වාර්ෂික ලාභාංශ නියමිත කාලවකවානුවලදී ලබාගත හැකි වන පරිදි අඩුකර ගැනීමටත් නිවැරදිව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරිමටත් කටයුතු කල යුතුය.

5. යහපාලනය

5.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

	විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	2020/13 හා 2020 සැප්තැම්බර් 27 දිනැති දෙපාර්තමේන්තු චක්‍රලේඛය මඟින් දෙපාර්තමේන්තුවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින්ම බාහිර විගණකයකු ලෙස කටයුතු කිරිමට අවස්ථාව ලබා දී තිබුණි. ඒ අනුව 2016, 2017, 2018 හා 2019 වර්ෂවලට අදාළව බාහිර විගණනය සිදු කිරිම වෙනුවෙන් දෙපාර්තමේන්තු අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ නිලධාරින්ට එක් විගණන වාර්තාවක් සඳහා රු. 3,000 ක් බැගින් බැංකු හා බැංකු සමිති 1007 කට අදාළව වාර්තා විගණනය සඳහා රු.12,885,672 ක් බැංකු මූල්‍ය අංශය විසින් ගෙවා තිබුණි. මේ සඳහා 2020 ඔක්තෝබර් 15 දිනැති අංක 2020/75/05 දරන අනීතික කළමනාකරණ මණ්ඩල තීරණය මඟින් අනුමැතිය ලබාදී තිබුණ ද එය විගණන මූලික මූලධර්ම වලට පටහැනි බව හා ආයතන සංග්‍රහයට පටහැනි බව නිරීක්ෂණය විය.මේ පිළිබඳව පෙර වර්ෂයේ ද විගණනය විසින් පෙන්වා දී තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානය දක්වා ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ බැංකු කළමනාකරණ මණ්ඩලය විසින් අංක 2020/75/05 දරණ බැංකු කළමනාකරණ මණ්ඩල තිරණයට අනුකූලව ලබා දී ඇති බව.	දිවිනැගුම පනත ප්‍රකාරව සමෘද්ධි බැංකු හා සමිති දෙපාර්තමේන්තු විගණනයට යටත් කර ඇති බැවින් විගණනය කිරීම වෙනුවෙන් බැංකු හා සමිති වලින් ඒ සඳහා මුදල් අයකල නොහැකි බැවින් මෙම ලබාදුන් මුදල් අදාල නිළධාරීන්ගෙන් ආපසු අයකරගැනීමට කටයුතු කල යුතුය.
(ආ)	2022 වර්ෂයට අදාළව ප්‍රජාමූල බැංකු හා බැංකු සමිති 1296 ක මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය කර විගණන මතයක් 2025 මාර්තු 30 දින වන විටත් නිකුත් කිරිම සිදු කර නොතිබුණි. තවද, 2023 වර්ෂයේ සමෘද්ධි බැංකු හා බැංකු සමිති වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශ විගණනය අභ්‍යන්තර විගණන අංශයට පැවරිමට ජාතික සභාව අනුමත කර ඇතත් දෙපාර්තමේන්තුවේ කළමනාරණ මණ්ඩලය විසින්	2022 වර්ෂයට අදාලව විගණන වාර්තා 159 ක් මේ වන විට නිකුත් කර ඇති බව හා ඉතිරි වාර්තා ද කඩිනමින් නිකුත් කළ හැකි තත්වයක පවතින බවත්, 2023,2024 වර්ෂවල හා ඉන් ඉදිරියට සමෘද්ධි ප්‍රජා මූල බැංකු හා බැංකු සමිති වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය කිරීම සම්බන්ධව ගෙන ඇති තීරණය අනුව විගණන ආයතන වෙත පැවරීමට බැංකු කළමනාකරණ	අභ්‍යන්තර විගණන අංශය මඟින් පනත ප්‍රකාරව පැවරී ඇති විගණනය නියමිත කාලය තුළ සිදු කිරීමට ක්‍රියා කල යුතුය.

ජාතික සභාවේ තීරණය අත්හිටුවා ඇති බැවින් 2023 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය කර නොතිබුණි.	මණ්ඩලය අනුමැතිය ලබා දී ඇති බව.	

6. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

	විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	නිළධාරීන් 363 දෙනෙකු විසින් සිය පත්වීම් ලබා ගැනීමට පෞද්ගලික ලිපිගොනුවට ඉදිරිපත් කර තිබුණු අධ්‍යාපන සහතික ව්‍යාජ සහතික බවට සනාථ වී තිබූ අතර ඉන් 77 දෙනෙකු සේවයෙන් පහකර තිබුණු අතර 20 දෙනෙකු පනත ප්‍රකාරව වන්දි ලබාගැනීමේ එකඟතාවයෙන් සේවයෙන් ඉවත් වී තිබුණි.නියැදි විගණනයට භාජනය වූ පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කය තුළ සේවය කරනු ලබන සමෘද්ධි සංවර්ධන නිලධාරීන් අතුරින් 13 දෙනෙකු හා විශ්‍රාම ගිය නිලධාරීන් 02 දෙනෙකු ව්‍යාජ අධ්‍යාපන සහතික ඉදිරිපත් කර තම පත්වීම් ලබාගෙන තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. ව්‍යාජ ප්‍රතිඵල සටහන් සකස් කිරීම හා ඉදිරිපත් කිරීම 1968 අංක 25 දරන ප්‍රසිද්ධ විභාග පනත යටතේ දඬුවම් ලැබිය හැකි වරදක් සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහයේ දෙවන බාණ්ඩයේ XLVIII පරිච්ඡේදයේ සඳහන් පළමු වන උපලේඛනය අනුව රජයේ නිලධාරීන් විසින් සිදුකළ හැකි වරදවල් සම්බන්ධයෙන් වන වරදක් සිදුකර ඇති බව හඳුනාගෙන තිබූ නමුත් ඊට එරෙහිව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ද ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	ව්‍යාජ ලේඛන ඉදිරිපත් කර ඇති නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා කමිටුවක් පත්කර ඇති අතර එම කමිටුවේ නිර්දේශ ලබාගෙන ඉදිරි කටයුතු සිදු කරන බව.	රාජ්‍ය සේවා කෙමිෂන් සභාවේ කාර්යය පටිපාටි රීති සංග්‍රහය හා ආයතන සංග්‍රහය අනුව කටයුතු කල යුතුය.
(ආ)	රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාවේ 2022 දෙසැම්බර් 14 දිනැති අංක 2370/29 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ II පරිච්ඡේදයේ 14 වගන්තිය ප්‍රකාරව බලය අභිනියෝජිත බලධරයා විසින්ම	මේ වන විට දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ජොෂ්ඨතා ලේඛනයක් පිළියෙල කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කර ඇති බව.	රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාවේ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය අනුව කටයුතු කල යුතුය.

	පමණක් එම අභිනියෝජිත බලතල ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වුවත්, දිස්ත්‍රික්ක තුළ ස්ථානමාරු කිරීම් දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානියාගේ අනුමැතියට යටතේ නොකොට දිස්ත්‍රික් හා ප්‍රාදේශීය මාරු මණ්ඩල වෙත බලය පවරා තිබුණි. ඒ අනුව ඉහත ගැසට් පත්‍රයේ XVIII වැනි පරිච්ඡේදයේ 255 වගන්තිය ප්‍රකාරව වාර්ෂික ස්ථානමාරු කමිටුවේ යෝජනාද, වාර්ෂික ස්ථාන මාරු යෝජනාද, වාර්ෂික ස්ථානමාරු යෝජනා සමාලෝචන කමිටුවේ නිර්දේශ ද සැලකිල්ලට ගෙන වාර්ෂික ස්ථානමාරු නියෝග නිකුත් කිරීමට බලය අභිනියෝජිත බලධරයා ක්‍රියා කළ යුතු වුවත් ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.		
(ඇ)	දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ එක් එක් අංශවලට අනුයුක්තව සේවයේ නියුතු නිලධාරින්ගේ හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල, ප්‍රාදේශීය කාර්යාල යටතේ අනුයුක්තව සිටින නිලධාරින්ගේ සේවා කාලය අවුරුදු 20 ට වැඩි එකම අංශයක එකම කාර්යයක නියැළී සිටින නිලධාරින් 145 ක් පමණක් අවුරුදු 06 ක සිට අවුරුදු 10 දක්වා නිලධාරින් 382 ක් පමණක් නිරීක්ෂණය විය. මෙසේ දීර්ඝකාලීනව නිලධාරින් ස්ථානමාරු නොකිරීමෙන් නිළධාරියාගේ වෘත්තීය සංවර්ධනය, දක්ෂතා ප්‍රවර්ධනය, අත්දැකීම් ලබාගැනීම, ආයතනයේ කාර්යක්ෂමතාව හා ඵලදායීතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම ඇතුළු අරමුණු දෙපාර්තමේන්තුවට ඉටුකර ගැනීමට නොහැකි වී ඇති අතර ස්ථාන මාරු කිරීමකින් තොරව දීර්ඝ කාලයක් එක් සේවා ස්ථානයක/ වසමක සේවය කිරීමෙන් මූල්‍ය වංචා ඇතුළු විවිධ අක්‍රමිකතාවන්ට යොමුවීමට ඉඩප්‍රස්ථා ඇති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.	එකම සේවා ස්ථානයක වසර 05 කට වැඩි සේවා කාලයක් ඇති නිලධාරීන් ස්ථාන මාරු කරන ලෙස සියළුම දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන්/ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් හා දෙපාර්තමේන්තුවේ සියළුම අංශ ප්‍රධානීන් චක්‍රලේඛ මඟින් දැනුවත් කර ඇති බව.	18/2001 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව මාරු කිරීම් සිදු කළ යුතුය.

(ඇ)	ගම්පහ, ගාල්ල සහ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්ක 03 කට අදාළව වැඩබැලීම සඳහා නිලධාරින් 940 ක් පත්කර තිබුණු අතර එම නිලධාරින් වෙනුවෙන් වැඩබැලීමේ හා වැඩ ආවරණය කිරිමේ දීමනාද ගෙවා තිබුණි. දිස්ත්‍රික්ක වල වැඩ බැලීමේ පත්වීම් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ ආවරණ අනුමැතිය යටත්ව දිස්ත්‍රික් සමෘද්ධි අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන් විසින් සිදුකර තිබුණි. දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත නිලධාරින්ගේ පත්වීම් බලධාරියා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වන බැවින් හා වැටුප් හා දීමනා ගෙවීම ප්‍රධාන කාර්යාලය මඟින් සිදු කරන බැවින් ප්‍රධාන කාර්යාලය සතුව වැඩ බැලීම් පත්වීම් ලබාදීම් පිළිබඳ තොරතුරු යාවත්කාලීනව පවත්වා ගත යුතු වුවත් මේ සම්බන්ධව කිසිදු තොරතුරක් පවත්වා ගෙන ගොස් නොතිබුණ අතර අදාළ ස්ථිර පත්වීම් සිදුකිරිමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ද ගෙන නොතිබුණි.	වැඩ බැලීම් සඳහා පත් කරන ලද නිලධාරීන් සම්බන්ධව තොරුතුරු දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සකස් කර ඇති බව.	ආයතන සංග්‍රහය ප්‍රකාරව නිවැරදිව පත්වීම් ලබා දිය යුතුය.